

Otizm Bilgi Düzeyi Belirleme Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Otizm Bilgi Düzeyi Belirleme Testi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28589>

Özet

Otizm Bilgi Düzeyi Belirleme Testi, 2002 yılında Selin Atasoy tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş olan özgün bir ölçme aracıdır. Bu testin temel amacı, bireylerin **otizm spektrum bozukluğu** (OSB) hakkındaki bilgi seviyelerini ve doğru bilinen yanlışlar? tespit etmektir. Ölçek, tek bir alt boyuttan oluşmakta ve otizmin temel özellikleri, eğitimi ve sosyal etkileşimleri hakkındaki do?rusal ifadelerden meydana gelmektedir. Kullanılan derecelendirme sistemi, katılımcıların ifadeleri "Do?ru" veya "Yanlış" olarak de?erlendirmesine dayanmaktadır.

Ölçek, özellikle otistik bireylerle yakın ilişkide bulunan (örneğin, kardeşler gibi) kişilerin bilgi düzeyini incelemek amacıyla oluşturulmuştur. Bu araç, alanda yapılan bilgi düzeyi araştırmalarına katkı sağlamak üzere geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Otizm Bilgi Düzeyi, Otizm Spektrum Bozukluğu, Psikometrik Geliştirme, Do?ru-Yanlış Testi, Gelişimsel Bozukluk, Kardeş ilişkileri.

Yazarlar

Selin Atasoy

Amaç

Otizm Bilgi Düzeyi Belirleme Testi'nin (OBDBT) birincil amacı, hedef gruptaki katılımcıların **otizm** hakkındaki temel tanımlayıcı ve işlevsel bilgilere ne ölçüde sahip olduğunu ölçmektir. Bu test, genellikle otistik bireylerin yakın çevresindeki kişilerin (özellikle kardeşler ve aile üyeleri) otizmle ilgili farkındalık ve bilgi eksikliklerini belirlemek için tasarlanmıştır.

Ölçek, bilgi düzeyini nicel olarak ölçerek, gelecekteki eğitim ve bilgilendirme programlarının içeriğini ve hedeflerini belirlemeye yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Testin geliştirilmesi, Atasoy'un 2002 yılındaki yüksek lisans tezi kapsamında, engelli (otistik) kardeşe sahip olan bireylerin kardeş ilişkilerinin incelenmesi bağlamında gerçekleştirilmiştir.

Yapı

Testin ölçtüğü psikolojik yapı, bireylerin **Otizm Spektrum Bozukluğu** hakkındaki bilişsel ve olgusal bilgi düzeyidir. Bu yapı, genel olarak otizmin tanımı, nedenleri, belirtileri, eğitimle ilişkisi ve sosyal sonuçlar? hakkındaki doğru varsayımlar? içerir.

Ölçek, 20 maddeden oluşmakta olup, bu maddelerin tamamı tek bir alt boyutu temsil etmektedir.

Bu tek alt boyut, kat?l?mc?n?n otizm hakk?ndaki genel ve bütüncül bilgi seviyesini yansıtmaktadır. Maddeler, otizmin do?as?na dair yayg?n inan??lar? veya bilimsel gerçekleri sorgulamaktadır.

Geçerlik

Kaynak verilerde Otizm Bilgi Düzeyi Belirleme Testi'nin geçerlik çalışmalar?na dair spesifik istatistiksel raporlar yer almamaktadır. Bir ölçe?in geçerli?i, ölçmek istedi?i yapıyı gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösteren önemli bir **psikometrik** özelliktir.

Ancak, ölçek bir yüksek lisans tezi çerçevesinde geliştirildi?i için, içerik geçerli?inin tez dan??man? veya alan uzmanlar? tarafından incelenmi? olması muhtemeldir. Daha geni? kapsamlı yapı veya ölçüt geçerli?i verilerinin ek akademik yayınlar veya tezin tam metninde bulunması gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde, Otizm Bilgi Düzeyi Belirleme Testi'nin güvenilirli?ine ilişkin istatistiksel bir de?er (örneğin, Cronbach Alfa katsay?s? veya test-tekrar test korelasyonu) belirtilmemiştir. Güvenirlik, bir ölçme arac?n?n ölçtü?ü özelli?i tutarlı bir şekilde ölçme derecesini ifade eder.

Psikometrik açıdan, bu tür bir bilgi testinde iç tutarlılık (madde tutarlılı??) veya testin zamana yayılım?? kararılılı?? (tekrar test güvenilirli?) gibi göstergelerin raporlanması beklenir. Bu verilerin eksikli?i, ölçe?in akademik kullanımda s?ras?nda dikkat edilmesi gereken bir noktadır.

Faktör Analizi

Otizm Bilgi Düzeyi Belirleme Testi, yapısal olarak "tek alt boyut" olarak tanımlanmamıştır. Bu durum, ölçe?in maddelerinin tek ve bütüncül bir psikolojik yapıyı (Otizm Bilgi Düzeyi) ölçtü?ünü varsaydı??nı göstermektedir.

Eğer bir faktör analizi yapılmışsa, bu analiz sonucunda maddelerin tek bir dominant faktör altında toplandı?? anlaşılmaktadır. Bu, kat?l?mc?n?n otizm hakk?ndaki bilgi birikiminin ayrı?an alt bileşenlere (örneğin, tıbbi bilgi, sosyal bilgi) ayrılmadı??nı, tek bir genel skorla temsil edildi?ini ifade eder.

Araç

Test Type: Geliştirme (Özgün bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir.)

Format: Yazılı, Do?ru-Yanlış tipi yanıt formatı.

Language Available: Türkçe

Population Group: Otistik bireylerin yak?n çevresindeki bireyler (özellikle karde?ler).

Age Group: Yüksek lisans tezi örnekleme uygun ya? gruplar? (Genellikle ergenlik veya yeti?kinlik dönemindeki karde?ler).

Population Details: Engelli (otistik) karde?e sahip olan bireyler. Test, bu bireylerin **geli?imsel bozukluk** hakk?ndaki bilgi seviyelerini de?erlendirmek için kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Kat?l?mc?lara 20 maddelik ifade sunulur ve her bir ifade için "Do?ru" veya "Yanl??" yan?tlar?ndan birini seçmeleri istenir. Do?ru yan?tlar puanlan?r ve genel bilgi düzeyi skoru elde edilir. Bu, klasik bir **Do?ru-Yanl?? Testi** format?d?r.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geli?tirme, Otizm Fark?ndal???, Bilgi Testi, Selin Atasoy, Ege Üniversitesi, **Yüksek Lisans Tezi**, Psikolojik Ölçme.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2002 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma y?l?d?r.)

?leti?im/Sorumlu Yazar: Ölçe?in kullan?m? veya izinler konusunda ba?vurulmas? gereken sorumlu yazar Selin Atasoy'dur. ?leti?im e-posta adresi: selinatasoy@selinatasoy.com.

Ücret: Testin ticari kullan?m? hakk?nda bilgi bulunmamaktad?r. Akademik tez çal??mas? oldu?u için genellikle akademik amaçlı? kullan?mlarda izin al?nmas? beklenir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: otizm-bilgi-duzeyi-belirleme-testi-toad.pdf

Kaynaklar

Atasoy, S. (2002). *Engelli (otistik) karde?e sahip olan bireylerin karde? ili?kilerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?zmir.

Tezin dijital kopyas?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Otizm Bilgi Düzeyi Belirleme Testi Maddeleri

Bu test, toplam 20 maddeden olu?maktad?r ve tek bir alt boyutu ölçmektedir. A?a??da, testten örnek iki madde orijinal haliyle sunulmu?tur:

Otistik çocuklar, engeli nedeniyle çevresiyle ili?ki kuramayan, geli?imsel bozuklu?a sahip ki?ilerdir.

Otistik çocuklar; eğitimle insanlarla, nesnelerle, olaylarla uygun iletişim kurmay? öğrenemezler.

ARABPSYCHOLOGY.COM